

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEKİRDAĞ SÜLEYMANPAŞA BELEDİYESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7. DENETİM BULGULARI.....	12

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	3
Tablo 2:2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3:2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4:2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	4
Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	5
Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Vadelerine Göre Yapılandırılmış Vergi ve SGK Borcu	13

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Alınan Depozito ve Teminatlar için Vade Farkı Gözetilmeden Tek Hesap Kullanılması
2. Belediyenin Yapılandırılmış Vergi ve Sosyal Güvenlik Yükümlülüklerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi
3. Belediyenin Ortağı Olduğu Şirketteki Kayıtlı Sermaye Tutarı ile Bilançodaki Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Tutarının Uyuşmaması
4. Bir Yıldan Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
5. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında İzlenmesine Karar Verilen Maddi Duran Varlıkların Amortismanına Tabi Tutulmaması
6. Hizmet Alımı Suretiyle İstihdam Edilen İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması
7. Kalkınma Ajansına Ödenmek Üzere İdare Katılım Payı Olarak Hesaplanan Tutarın Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi
8. Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması
9. Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödenecek Ek Karşılık Priminin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
10. Sürekli İşçiler İçin Ayrılan Kıdem Tazminatının Gerçeği Yansıtmaması ve Kıdem Tazminatı Ödemelerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
11. Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar ile Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması
12. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Paylarının Hatalı Hesapta Muhasebeleştirilmesi
13. Tecil Edilen Emlak Vergisi Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
14. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

B. Diğer Bulgular

1. Avukatlık Vekâlet Ücretlerinden Bütçeye Aktarılması Gereken Tutarların Hatalı Hesaplanması
2. Gecekondu Fon Hesabının Oluşturulmaması
3. Haberleşme Vergisine İlişkin Olarak Gelirlerden Alacaklar Hesabının Kullanılmaması
4. Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi
5. Belediye Sınırları İçerisindeki Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması
6. Belediye Sınırları İçinde Yer Alan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması
7. Emlak Vergisi Tarh ve Tahakkuk İşlemlerinde Hatalı İşlemler Yapılması
8. Geçerliliği Kalmamış Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarından Çıkarılmaması
9. İhalelerde Ekonomik Açıdan En Avantajlı Birinci ve İkinci Teklifi Sunan İsteklilerin Sunmuş Oldukları Geçici Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi
10. İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması
11. İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması
12. Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi
13. Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Süleymanpaşa Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde genel yönetim kapsamında yer almakta olup, faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı, bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm

ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Süleymanpaşa Belediyesinin karar organı olan Süleymanpaşa Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 32 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Süleymanpaşa Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı özlel kalem

müdürlüğü ve teftiş kurulu müdürlüğü bulunmaktadır. Başkana bağlı memurlar arasından atanan 2 başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından atanan 3 başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 15 hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü (31.12.2021 itibarıyla)	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	424	114
Sözleşmeli Personel		37
Kadrolu İşçi	214	76
Geçici İşçi	-	-
Toplam	638	227
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	576	471

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 3 şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Süleymanpaşa Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Süleymanpaşa Belediyesinin 2021 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleştirme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2:2021 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yılandan Devreden Ödenek	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene / Düşülen Ödenek	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek
--------	--------------	--------------------------------	-------------------------------	-------------------------	---------------------	---------------------------	--------------------------	-----------------------------

		(TL)		(TL)				(TL)
01	Personel Giderleri		37.991.000,00	782.000,00	38.773.000,00	32.213.417,80	6.559.582,20	
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		6.618.500,00	-2.000,00	6.616.500,00	5.405.288,77	1.211.211,23	
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.060.508,96	122.184.200,00	-601.580,00	123.643.128,96	108.144.238,43	12.288.735,63	3.210.154,90
04	Faiz Giderleri		5.510.300,00	1.210.680,00	6.720.980,00	6.614.386,47	106.593,53	
05	Cari Transferler		6.980.000,00	-1.364.500,00	5.615.500,00	4.891.024,99	710.206,51	14.268,50
06	Sermaye Giderleri	3.348.267,01	54.316.000,00	14.139.400,00	71.803.667,01	47.422.873,47	5.322.994,28	19.057.799,26
07	Sermaye Transferleri		3.900.000,00	1.233.450,00	5.133.450,00	5.133.158,99	291,01	
08	Borç Verme							
09	Yedek Ödenek		15.500.000,00	-15.397.450,00	102.550,00		102.550,00	
Toplam		5.408.775,97	253.000.000,00		258.408.775,97	209.824.388,92	26.302.164,39	22.282.222,66

Süleymanpaşa Belediyesi' nin 2021 mali yılı bütçesi ile 253.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş, geçen yıldan devreden ödenek birlikte 2021 yılı ödenek toplamı 258.408.775,97 TL olmuştur. Yıl içinde 209.824.388,92 TL bütçe gideri yapılmış, 26.302.164,39 TL ödenek iptal edilmiş 22.282.222,66 TL ödenek ertesi yıla devretmiştir.

Tablo 3:2021 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	60.260.000,00	61.511.536,40	229.269,54	61.282.266,86	101,70
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	26.190.000,00	19.215.607,90	22.963,57	19.192.644,33	73,28
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	25.000.000,00	3.804.678,60		3.804.678,60	15,22
05- Diğer Gelirler	84.400.000,00	114.163.648,00	153.292,93	114.010.355,07	135,08
06- Sermaye Gelirleri	9.750.000,00	16.881.949,48	68.500,00	16.813.449,48	172,45
08- Alacaklardan Tahsilat					
09- Red ve İadeler	-600.000,00				
Toplam	205.000.000,00	215.577.420,38	474.026,04	215.103.394,34	104,93

Buna göre 2021 yılında net bütçe geliri %104,93 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri %101,70 gerçekleşme oranına ulaşmıştır. Sermaye gelirleri %172,45 ve diğer gelirler %172,45 beklenenin çok üzerinde gerçekleşirken alınan bağış ve yardımlar %15,22 ile beklentinin çok altında kalmıştır.

Tablo 4:2021 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Kodu	Giderinin Ekonomik	Bütçe (Başlangıç)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen)	Gerçekleşme Yüzdesi
------------	--------------------	-------------------	----------------------------	---------------------

	Ödeneği (TL)	Tutar (TL)	(%)
01- Personel Giderleri	37.991.000,00	32.213.417,80	84,79
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	6.618.500,00	5.405.288,77	81,67
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	122.184.200,00	108.144.238,43	88,51
04- Faiz Gideri	5.510.300,00	6.614.386,47	120,04
05- Cari Transferler	6.980.000,00	4.891.024,99	70,07
06- Sermaye Giderleri	54.316.000,00	47.422.873,47	87,31
07- Sermaye Transferleri	3.900.000,00	5.133.158,99	131,62
08- Borç Verme			
09- Yedek Ödenekler	15.500.000,00		
Toplam	253.000.000,00	209.824.388,92	82,93

Buna göre 2021 yılında bütçe giderleri %82,93 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %20,04 oranında sermaye transferlerinde ise % 31,62 oranında aşmıştır.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2020 yılının 2019 yılına, 2021 yılının 2020 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	39.065,018,35	47.875.740,44	61.511.536,40	22,56	28,48
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.328.316,27	17.783.791,48	19.215.607,90	33,43	8,05
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	953.387,43	5.372.986,44	3.804.678,60	463,57	-29,19
Diğer Gelirler	71.549,341,98	87.280.376,29	114.163.648,00	21,99	30,80
Sermaye Gelirleri	2.019.668,35	804.786,85	16.881.949,48	-60,15	2.097,69
Toplam	126.915.732,38	159.117.681,50	215.577.420,38	25,37	35,48
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	365.382,56	451.786,69	474.026,04	23,65	4,92
Net Toplam	126.550.349,82	158.665.894,81	215.103.394,34	25,38	35,57

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2021 yılında gelirler bir önceki yıla göre 56.437.499,53 TL'lik (%35,57) artış göstermiştir. Bu artışta en büyük rolü 26.883.271,71 TL (%30,80) artışla diğer gelirler 13.635.795,96 TL artışla (%28,48) vergi gelirleri, 16.077.162,63 TL (%2.097,69) artışla sermaye gelirleri oynamıştır. Bununla birlikte alınan bağış ve yardım ile özel gelirlerde 1.568.307,84 (%29,19) düşüş gözlemlenmiştir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) (A)	2020 Yılı (TL) (B)	2021 Yılı (TL) (C)	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	28.011.973,68	27.971.214,67	32.213.417,80	-0,15	15,17
SGK Devlet Prim Giderleri	4.687.018,63	4.875.329,68	5.405.288,77	4,02	10,87
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	70.992.944,48	86.508.659,42	108.144.238,43	21,86	25,01
Faiz Giderleri	6.978.277,65	6.004.483,64	6.614.386,47	-13,95	10,16
Cari Transferler	3.385.925,74	5.395.134,25	4.891.024,99	59,34	-9,34
Sermaye Giderleri	20.967.722,02	44.187.597,10	47.422.873,47	110,74	7,32
Sermaye Transferleri	1.790.088,49	3.252.255,75	5.133.158,99	81,68	57,83
Toplam	136.813.950,69	178.194.674,51	209.824.388,92	30,25	17,75

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2021 yılında 2020 yılına göre 31.629.714,41 TL (%17,75) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2021 yılında personel giderlerinin 4.242.203,13 TL (%15,17), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 529.959,09 TL (%10,87) mal alım ve hizmet giderlerinde 21.635.579,01 TL (%25,01), sermaye giderlerinde 3.235.276,37 (%7,32) TL'lik bir artış olmuştur.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2021 yılı Faaliyet Gideri 193.669.122,58 TL, Faaliyet Geliri 219.538.463,37 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ise 25.869.340,79 TL olarak gerçekleşmiştir.

Süleymanpaşa Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Süleymanpaşa Belediyesi Esenlik Hizmetleri Kültür ve Sanat A.Ş.	11.000.000,00 TL	11.000.000,00 TL	% 100
2	Süleymanpaşa Belediyesi Personel Anonim Şirketi	50.000,00TL	50.000,00TL	% 100
3	Süleymanpaşa Belediyesi Turizm Tarım Hayvancılık ve İnşaat Anonim Şirketi	40.902.000,00 TL	40.902.000,00 TL	% 100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Süleymanpaşa Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu
 - 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim

hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve

kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, mali yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, mali ve mali olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikle işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, İdare tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları ile İdarenin yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu kapsamda İdarenin iç kontrol sistem değerlendirilmiştir. Buna göre;

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Müdürlüklerde görev yapan tüm personelin iş görev tanımı formu bulunmaktadır. Belediyenin tüm müdürlüklerinin Görev ve Çalışma Yönetmelikleri web sayfasında yayınlanmıştır.

Belediye Müdürlüklerinin Hizmet Standartları tablosu web sayfasında yayınlanmıştır ve uygulanmaktadır.

Süleymanpaşa Belediye Başkanlığı İmza Yetkileri Yönergesi bulunmaktadır ve gerekli yetki devirleri yapılmıştır.

Yetki, görev ve sorumluluklar belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesine dikkat edilmektedir.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış olup revizeleri devam etmektedir. İç kontrol eylem planı kamu iç kontrol standartları tebliğine uygundur.

Kadrolu Memur ve Sözleşmeli Personelin kuruma işe alımda Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri hakkında bilgilendirme yapılmış olup, Kamu Etik Sözleşmesi formu imzalatılmıştır. Kamu Etik Kurulu üyeleri web sayfasında yayınlanmıştır. Hizmet içi eğitimler düzenli olarak yapılmaktadır.

Belediye Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliği, Disiplin Amirleri Yönetmeliği, Performans Değerlendirme Yönetmeliği hazırlanmış olup web sayfasında yayınlanmıştır.

Belediye personeline uygulamalar yönetmeliklere göre, Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik gereğince yapılmaktadır. Kurum çalışanlarına bilgilendirme yapılmıştır.

Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Stratejik plan içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır.

22.07.2019 tarih ve 5214 sayılı yazı ile Belediye Müdürlüklerinde görev yapan 10 kişilik ekip görevlendirilmiştir. (Gençlik ve Spor Hizm.Müd., Etüt Proje, İnsan Kayn., Yazı İşleri, Sosyal Yardım İşleri, Temizlik İşleri, Fen İşleri, İmar Müdürlükleri) İdare performans programını içerik olarak mevzuata uygun hazırlamıştır. Kurumun bütçesi performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilmiştir.

İdare kurumsal ve iç kontrol risklerini belirlememiştir.

Kurumda veri kayıt ve dosyalama sistemi mevcuttur. Belediye İçişleri Bakanlığı E-Belediye sitemine Ekim 2020 tarihinde geçmiştir. Kurumda veri kayıtları düzenli bir şekilde yapılmakta olup, dosyalama işlemi ilgili Müdürlüklerce yapılmaktadır.

Bilgilerin kayıtlı olduğu veri tabanı (ORACLE) günlük olarak yedekleme sunucusuna alınmaktadır. 70 GB lık kapasite sıkıştırılarak yaklaşık 7 GB şeklinde yedek alınmaktadır. Bilgi yönetim sistemi sadece belediye içi network ağında çalışmaktadır. Sistemi kullanacak kişiler kayıtlı ve kendilerine ait kullanıcı adı ve şifreleri bulunmaktadır. Şifrelerini kendileri

belirlemekte olup, mail doğrulaması ile şifre değişimleri kendileri yapmaktadırlar. Sistemi kullanacak personellerin kullanması gereken modüller resmi yazı ile verilmektedir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu kurulmamıştır.

Belediye harcamaya ilişkin mevzuatın uygulanmasında etkin bir iç kontrol sistemine sahip olmakla birlikte İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun kurulması, risklerin belirlenerek tedbirlerin alınması vb konularda gerekli hassasiyeti göstermediği anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tekirdağ Süleymanpaşa Belediyesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Alınan Depozito ve Teminatlar için Vade Farkı Gözetilmeden Tek Hesap Kullanılması

Uzun vadeli olarak yüklenicilerden alınan teminat tutarları 430 Alınan depozito ve teminatlar hesabı yerine 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabına kaydedilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 430 Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin 320'nci maddesinde; bu hesabın mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bu hesaba kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına

düşenler 430 Alınan depozito ve teminatlar hesabından, 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabına aktarılacaktır.

İdarece yapılan ihalelere ilişkin olarak mevzuat gereği yüklenicilerden alınan kesin teminatların süreleri itibariyle bir yıldan uzun veya kısa vade ayrımı yapılmaksızın tamamı 330 Alınan depozito ve teminatlar hesabında takip edilmektedir. Yapılan bu uygulama, Belediyenin bir yıldan daha uzun vadede ödeyeceği depozito ve teminatların bir yıl içerisinde ödenecekmiş gibi görünmesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Belediyenin Yapılandırılmış Vergi ve Sosyal Güvenlik Yükümlülüklerinin İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Yapılandırılmış ve vadesi geçmiş vergi borcu ile sosyal güvenlik yükümlülükleri ilgili hesaplarda izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 278 ve 279'uncu maddelerinde yasal süresi içerisinde ödenmeyip ertelenen veya taksitide bağlanan vergi ve benzeri borçların, erteleme veya taksitlendirme vadesine göre bir yıla kadar olan kısımlarının 368 Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabında, bir yıldan uzun vadeli olan kısımlarının ise 438 Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında takip edilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Tablo 8: Vadelerine Göre Yapılandırılmış Vergi ve SGK Borcu

01.01.2021 - 31.12.2021 Tarihleri arasında ödenmesi gereken;		01.01.2022 ve daha sonrasında ödenmesi gereken;		01.01.2021 - 31.12.2021 Tarihleri arasında ödenmesi gereken toplam vergi ve SGK borcu (TL)	01.01.2022 ve daha sonrasında ödenmesi gereken toplam vergi ve SGK borcu (TL)
Vergi Borcu (TL)	SGK Borcu (TL)	Vergi Borcu (TL)	SGK Borcu (TL)		

511.910,55	449.140,84	1.932.218,42	1.510.731,09	961.051,39	3.442.949,51
------------	------------	--------------	--------------	------------	--------------

Yapılan inceleme kapsamında yukarıda yer alan tabloda da gösterildiği üzere Süleymanpaşa Belediyesi'nin, Namık Kemal Vergi Dairesine yapılandırılmış toplam 2.444.128,97 TL borcu bulunmakta olup; bunun 511.910,55 TL'si kısa, 1.932.218,42 TL'si uzun vadeli. Ayrıca belediyenin Sosyal Güvenlik Kurumu'na da 449.140,84 TL'si kısa, 1.510.731,09 TL'si uzun vadeli olmak üzere toplam 1.959.871,93 TL yapılandırılmış borcu bulunmaktadır.

Yasal süresi içerisinde ödenmeyip ertelenen veya takside bağlanan kamuya olan vergi ve benzeri borçlar vadesine göre 368 Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı ile 438 Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında izlenmemektedir. Bu durum mali tablolarda 368 Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabının 961.051,39 TL, 438 Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabının ise 3.442.949,51 TL eksik görünmesine yol açmıştır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 3: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirketteki Kayıtlı Sermaye Tutarı ile Bilançodaki Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Tutarının Uyuşmaması

İdarenin ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye katılım payları muhasebe kayıtlarına tam olarak yansıtılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı" başlıklı 181'inci maddesinde bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ile bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

İdarenin %100 oranında ortağı olduğu Süleymanpaşa Belediyesi Esenlik Hiz. Kültür ve Sanat Anonim Şirketi'ndeki sermaye katılım payı 11.000.000,00 TL, %100 oranında ortağı

olduğu Süleymanpaşa Belediyesi Turizm Tarım Hayvancılık ve İnş. Anonim Şirketi'ndeki sermaye katılım payı 40.902.000,00 TL, %100 oranında ortağı olduğu Süleymanpaşa Belediyesi Personel Anonim Şirketi'ndeki sermaye katılım payı ise 50.000,00 TL'dir. Yani 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabında bulunması gereken tutar 51.952.000,00 TL'dir. İdare kayıtları incelendiğinde ise 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabında 10.500.946,21 TL bulunduğu görülmüştür. Dolayısıyla 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabı mali tablolarda 41.451.053,79 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Bir Yıldan Uzun Süreli Verilen Depozito ve Teminat Niteliğindeki Değerlerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Kurum tarafından ödenen güvence bedelleri ve depozitolar 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabında izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "126 Verilen depozito ve teminatlar hesabı" başlıklı 95'inci maddesinde hesabın, geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı; Aynı Yönetmelik'in 168'inci maddesinde ise bunlardan bir yıldan daha uzun süreli verilenlerin ise 226 nolu hesapta takip edileceği belirtilmiştir. Ancak bir yıldan daha uzun süreli depozito ve teminat niteliğindeki söz konusu bedellerin 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabı yerine 126 Verilen depozito ve teminatlar hesabında izlendiği görülmüştür.

Sonuç olarak bir yıldan uzun vadeli nitelikte verilen depozito ve teminatların ilgili hesapta izlenmemesinden dolayı mali tablolarda 126 Verilen depozito ve teminatlar ile 226 Verilen depozito ve teminatlar hesapları gerçek tutarları yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 5: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında İzlenmesine Karar Verilen Maddi Duran Varlıkların Amortismanına Tabi Tutulmaması

Kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında izlenmesine karar verilenlerin amortismanına tabi tutulamamış kısmının tamamı için yıl sonunda amortisman ayrılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 224'üncü maddesinde; 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 225'inci maddesinde ise; kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının ise 299 Birikmiş amortismanlar hesabına alacak, 257 Birikmiş amortismanlar hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

(47) sıra no.lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismanına tabi maddi duran varlıklardan 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismanına tabi tutulmamış kısmının tamamının amortismanına tabi tutulacağı ifade edilmiştir.

İdarenin 2021 yılı bilançosunda 294 Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabının 2.025.107,43 TL, 299 Birikmiş amortismanlar hesabının ise 1.037.143,65 TL olduğu, böylelikle hurdaya ayrılan varlıklar için toplam 987.963,78 TL tutarında amortisman ayrılmadığı, söz konusu bu tutarın geçmiş yıllarda ayrılmamış amortisman tutarlarından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Hurdaya ayrılan maddi duran varlıklar için ayrılması gereken amortisman tutarının ilgili olduğu yıl içinde muhasebeleştirilmemesi nedeniyle tablolarda 299 Birikmiş amortismanlar hesabı 987.963,78 TL eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlanacağı anlaşılmıştır.

BULGU 6: Hizmet Alımı Suretiyle İstihdam Edilen İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Belediye şirketinden doğrudan hizmet alımı yoluyla çalıştırılan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın işleyişi" başlıklı 331'inci maddesinde; hesaplanan kıdem tazminatına ilişkin karşılık tutarlarının, 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına alacak, 630 Giderler hesabına borç kaydedileceği ve vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına borç, 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Yönetmeliğin 500 Net değer sermaye hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın işleyişi" başlıklı 347'nci maddesinde, daha önce kayıtlara alınmamış olan yabancı kaynak tutarlarının bu hesaba borç, ilgili yabancı kaynak hesabına ise alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Belediye, personel şirketi ile imzaladığı hizmet alım sözleşmesi gereği belediye şirketinde çalıştırılan işçiler için kıdem tazminatı ödeme yükümlülüğüne girmiştir. Ancak söz konusu işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmamıştır. Bundan dolayı mali tablolarda 372 Kıdem tazminatı karşılığı veya 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesapları eksik görünmektedir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 7: Kalkınma Ajansına Ödenmek Üzere İdare Katılım Payı Olarak Hesaplanan Tutarın Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

İdare tarafından Kalkınma Ajansına ödenen pay, 363 Kamu idareleri payları hesabı yerine 320 Bütçe emanetleri hesabında izlenmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu idareleri payları hesabı ile ilgili 276'nci maddesinde; bu hesabın, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bu durumda, Yönetmelik'in 277'nci maddesine göre, diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar söz konusu hesaba alacak, 630 Giderler

hesabına borç kaydedilecektir.

2021 yılında Trakya Kalkınma Ajansına katılım payı olarak aktarılmak üzere hesaplanan 619.712,78 TL 363 Kamu idareleri payları hesabı yerine 320 Bütçe emanetleri hesabına kaydedilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 8: Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

Belediyenin sahibi olduğu şirkete sermaye artırımı kararı alınmasına rağmen 247 sermaye taahhütleri hesabı kullanılmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 247 Sermaye taahhütleri hesabı ile ilgili olan "Hesabın niteliği" başlıklı 184'üncü maddesinde hesabın, mahalli idarelerin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş ve aynı Yönetmelik'in 185'inci sermaye taahhüt tutarlarının bu hesaba alacak, ilgili malî duran varlık hesabına borç kaydedileceği, yerine getirilen sermaye taahhüt tutarlarının bir taraftan bu hesaba borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe giderleri hesabına borç, 835 Gider yansıtma hesabına alacak kaydedileceği düzenlenmiştir.

17.05.2021 tarih ve 153 sayılı Meclis kararıyla belediyenin sahibi olduğu Süleymanpaşa Belediyesi Esenlik Hizmetleri Kültür ve Sanat Anonim Şirketi'ne 1.500.000 TL, aynı tarih ve 160 sayılı Meclis kararıyla Süleymanpaşa Belediyesi Esenlik Hizmetleri Kültür ve Sanat Anonim Şirketi'ne 946,21 TL ve 07.12.2021 tarih ve 307 sayılı Meclis kararıyla Süleymanpaşa Belediyesi Esenlik Hizmetleri Kültür ve Sanat Anonim Şirketi'ne 3.000.000 TL sermaye artırımına gidilmesi kararı alınmış olmasına karşın taahhüt tutarı 247 Sermaye taahhütleri hesabında muhasebeleştirilmemiş, sermaye artırımı gerçekleştikçe doğrudan 241 Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına kaydedilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlanacağı anlaşılmıştır.

BULGU 9: Sosyal Güvenlik Kurumuna Ödenecek Ek Karşılık Priminin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Sosyal Güvenlik Kurumuna taksitler halinde ödenecek ek karşılık primi hatalı olarak 320 Bütçe emanetleri hesabında muhasebeleştirilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde, sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malüllüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primi alınacağı ve ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 320 Bütçe emanetleri hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 249'uncu maddesinde, herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için o tutara konu hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş olmasının gerekmekte olduğu; 329 Diğer çeşitli borçlar hesabının niteliğini düzenleyen 254'üncü maddesinde Diğer çeşitli borçlar hesabının 32 Faaliyet Borçları grubu içindeki hesap kalemlerinden hiçbirinin kapsamına alınamayan ve vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı borçların izlenmesi için kullanılacağı hususları düzenlenmiştir.

Buna göre kamu idarelerinin; sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malüllüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında ek karşılık primini bütçelerinden ayırması ve Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmek üzere ayrılan bu tutarı 329 Diğer çeşitli borçlar hesabında izlemesi gerekmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hak sahiplerine bağlanacak vazife malüllüğü ve ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere Belediye adına tahakkuk ettirilen ve Belediye tarafından altı ay içinde aylık eşit taksitler halinde ödenmesi konusunda Sosyal Güvenlik Kurumu ile mutabakata varılan ek karşılık primlerinin tamamı 329 Diğer çeşitli borçlar hesabında izlenmesi gerektiği halde 320 Bütçe emanetleri hesabında izlenmektedir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 10: Sürekli İşçiler İçin Ayrılan Kıdem Tazminatının Gerçeği Yansıtması ve Kıdem Tazminatı Ödemelerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Sürekli işçiler için ayrılan kıdem tazminatı tutarı gerçeği yansıtılmakta ve kıdem tazminatı ödemeleri hatalı muhasebeleştirilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 281 ve 330'uncu maddelerinde 372/472 Kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları ile uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Mezkûr Yönetmelik'in 282 ve 331'inci maddelerinde de faaliyet dönemi sonlarında dönem sonu işlemleri yapılırken çalışan işçiler için yıllık kıdem tazminatları hesaplanarak uzun vadede ödenecek kıdem tazminatı tutarları 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına alacak, 630 Giderler hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ayrıca yılsonlarında vadeleri bir yılın altına düşen ve faaliyet dönemi içerisinde ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarları 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına alacak, 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına borç kaydedilmelidir. Son olarak da ödenen tazminatlar 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe giderleri hesabına borç, 835 Gider yansıtma hesabına alacak kaydedilmelidir.

Mezkûr Yönetmelik'in 500 Net değer sermaye hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın işleyişi" başlıklı 347'nci maddesinde, daha önce kayıtlara alınmamış olan yabancı kaynak tutarlarının bu hesaba borç, ilgili yabancı kaynak hesabına ise alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre işlem tesis edilmediği görülmüştür. Şöyle ki;

Kıdem tazminatı ödemelerinin karşılık ayrılmış kısmı için 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına, karşılık ayrılmamış kısmı için ise 630 Giderler hesabına borç, ödenecek tutar için ise 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydı

yapılması gerekirken, 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı kullanılmayıp doğrudan 630 Giderler hesabına borç kaydı yapılmıştır.

Ayrıca 630.01.03.02.01 gider kodundan yıl içinde 1.609.895,31 TL kıdem tazminatı ödemesi yapıldığı, önceki dönemlerde yalnızca 620.000,00 TL karşılık ayrıldığı ve söz konusu karşılığın faaliyet dönemi ya da uzun vade olduğuna bakılmaksızın 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı bulunduğu görülmüştür.

Kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmasındaki amaç, dönemsellik ilkesi gereği giderlerin ait oldukları yılda muhasebeleştirilmesinin sağlanmasıdır. Bu tutarların karşılık ayrılmadan, ödendiği yılda tamamının gider kaydedilmesi dönem faaliyet giderlerinin gerçeği yansıtmamasına sebep olmaktadır.

2021 yılı sonu itibariyle idarenin sürekli işçi kadrosunda çalışan 76 işçiden 15'inin 2022 yılı içerisinde emekli olacağı, bu nedenle tüm işçiler için hesaplanan 13.794.409,06 TL tutarındaki kıdem tazminatı karşılığının daha önceden kayıtlı bulunan 620.000,00 TL'ye eklenmek suretiyle 2.231.262,12 TL'sinin 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına, geriye kalan 10.943.146,94 TL'nin ise 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabına alacak, 500 Net değer sermaye hesabına borç kaydı yaparak kayıtlara alması gerekmektedir.

Sonuç olarak, kıdem tazminatı karşılığının zamanında ayrılmaması nedeniyle 372 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı 2.231.262,12 TL, 472 Kıdem tazminatı karşılığı hesabı 10.943.146,94 TL, 500 Net değer sermaye hesabı 13.174.409,06 TL ve faaliyet sonuçları tablosunda görülen 1.609.895,31 TL tutarındaki giderin ne kadarının bu döneme ait olduğu bilinemediğinden 630 Giderler hesabının bu tutarda gerçeği yansıtmamasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 11: Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar ile Tahsis Edilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İdareye diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca tahsis edilen taşınmazlar ile idarenin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kurum ve kuruluşlara tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmamaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; belediyelerin kendilerine ait taşınmazları, asli görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda tahsis edilen taşınmazların mali tablolarında görünmesini teminen gerekli muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 130, 131 ve 132'nci maddeleri ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 188, 189, 190, 191, 192 ve 193'üncü maddelerinde tahsis edilen taşınmazların niteliklerine göre 250 Arazi ve arsalar hesabı, 251 Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı veya 252 Binalar hesabında izleneceği belirtilmiştir. Bu amaçla Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda yardımcı hesaplar oluşturulmuş ve tahsislerin durumuna göre tesis edilen 02. Kamu idaresinin tahsis ettiği taşınmazlar ve/veya 03.Tahsisli kullanılan taşınmazlar yardımcı hesaplarında kamu idaresince takip edileceği belirlenmiştir.

Bununla birlikte 10.10.2006 tarih ve 26315 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "Tahsisli taşınmaza ilişkin giderler" başlıklı 7'nci maddesinde yer alan; "*Tahsisli taşınmazlarla ilgili olarak harcamalara katılma payı da dâhil olmak üzere her türlü mali yükümlülükler ve diğer giderler, tahsis yapılan kamu idaresi tarafından ödenir*" hükmü uyarınca da tahsisli taşınmazlar ile ilgili her türden giderin tahsis yapılan kurum tarafından karşılanması; dolayısıyla da muhasebe kayıtlarının, tesis edilen bu işlemlere göre gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle de tahsisli taşınmazların tahsis bilgisinin muhasebe kayıtlarında ilgili yardımcı hesaplarda belli edilmesi, idarenin tahsise konu taşınmazları üzerindeki mali yükümlülükleri açısından anlam kazanmaktadır.

Yine 27.04.2015 tarih ve 4167 sayılı Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında, herhangi bir taşınmazı tahsisli kullanan ve kullandıran kurumların muhasebe kayıtlarını nasıl gerçekleştireceğine dair açıklamalar yapılmış ve örneklerle yer verilmiştir. Aynı yazıda "1.3.Tahsis işleminin muhasebeleştirilmesi" başlığı altında;

"Taşınmaz maliki kamu idaresi tarafından tahsis işlemine ilişkin belgeler muhasebe birimine verildiğinde; 500 Net değer hesabına (11.Tahsis edilen taşınmazlar) borç, ilgisine göre 250 Arazi ve arsalar hesabı, 251 Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı veya 252 Binalar hesabına (02.Kamu idaresinin tahsis ettiği taşınmazlar) alacak; varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 257 Birikmiş amortismanlar hesabına borç, 500 Net değer hesabına (13.

Tahsis edilen taşınmazlar için ayrılmış amortisman tutarı) alacak kaydedilecektir. Bu kayıtlar taşınmazın mülkiyet kayıtlarının bulunduğu muhasebe birimlerince yapılacaktır.

Taşınmazın tahsis edildiği kamu idaresi tarafından tahsis işlemine ilişkin belgeler muhasebe birimine verildiğinde; ilgisine göre 250 Arazi ve arsalar hesabı, 251 Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı veya 252 Binalar hesabına (03.Tahsisli kullanılan taşınmazlar) borç, 500 Net değer hesabına (12. Tahsisli kullanılan taşınmazlar) alacak; varsa taşınmaza ilişkin amortisman tutarları 500 Net değer hesabına (13. Tahsis edilen taşınmazlar için ayrılmış amortisman tutarı) borç, 257 Birikmiş amortismanlar hesabına alacak kaydedilecektir. Bu kayıtlar taşınmazı tahsisli olarak kullanan idarenin taşınmaza ilişkin harcamalarını muhasebeleştirilen ilgili muhasebe birimlerince yapılacaktır.” hükmüne yer verildiğinden taşınmaz tahsis eden ya da taşınmaz tahsisi sağlanan her iki taraftaki idarelerin muhasebe kayıtları açısından 500 Net değer hesabına ve 257 Birikmiş amortismanlar hesabının tahsis işleminin sonuçlarından etkilendiği açıktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca taşınmazların yönetimi ve kontrolü için idarelerce tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun olarak tutulmasının gerektiği değerlendirilmektedir. Tam açıklama kavramı, muhasebenin genel kabul görmüş bir ilkesi olup bu kavram uyarınca varlıkların gerçek durumunun mali tablolarda yer alması gerekmektedir.

Bu itibarla, idareye diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca tahsis edilen 23 adet taşınmaz ile idarenin mülkiyetinde olan taşınmazlardan diğer kurum ve kuruluşlara tahsis edilen 3 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarının yapılmaması sebebiyle 2021 yılı Bilançosunda 250.03 Arazi ve arsalar hesabı, 251.03 Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı, 252.03 Binalar hesabı, 257 Birikmiş amortismanlar hesabı ve 500.12 ile 500.13 Net değer hesabı itibarıyla varlıkların idare tarafından belirlenmesi gereken gerçeğe uygun değerleri (rayiç değer) toplamı kadar hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 12: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Paylarının Hatalı Hesapta Muhasebeleştirilmesi

İdare tarafından emlak vergisi mükelleflerinden emlak vergisinin %10'u oranında tahakkuk yapılarak tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payları 362 Fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabında izlenmesi gerekirken, hatalı olarak 363 kamu idareleri payları hesabında takip edilmektedir.

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in "Katkı payının tarh, tahakkuku ve tahsili" başlıklı 5'inci ve "Katkı payı" başlıklı 6'ncı maddesinde; belediye tarafından, tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı tahakkuk ettirilip, bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi, tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 362 Fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabını düzenleyen "Hesabın niteliği" başlıklı 274 üncü maddesinde; bütçe ile ilişkilendirilmeksizin mevzuatları gereği, diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilatların 362 Fonlar veya diğer Kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre İdare tarafından emlak vergisinin %10'u nispetinde tahakkuk ettirilen katkı payının, tahsil edildiğinde 362 Fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabına kaydedilerek takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na beyan edilmesi ve aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, İdare tarafından tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı paylarının 362 Fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabı yerine, 363 Kamu idareleri payları hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Yapılan hatalı işlemler yıl sonu bilançosunda 363 Kamu idareleri payları hesabının alacak tutarının olması gerekenden 4.816.228,08 TL fazla ve 362 Fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabının alacak tutarının olması gerekenden 4.816.228,08 TL eksik olmasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 13: Tecil Edilen Emlak Vergisi Tutarlarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Tasarrufu kısıtlanan taşınmazlara ilişkin emlak vergisinin tahsil edilmeyip tecil edilen onda dokuzluk kısmı muhasebe kayıtlarına alınmamıştır.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinde, kanunlar veya diğer kamu düzeni koyan mevzuatla tasarrufu kısıtlanan bina, arsa ve arazinin vergisinin kısıtlamanın devam ettiği sürece 1/10 oranında tahsil olunacağı, 9/10'unun tecil edileceği hükmü bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 122 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabının niteliğini düzenleyen 92'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı; 222 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabının niteliğini düzenleyen 166'ncı maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı hususları düzenlenmiştir.

Buna göre tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar için emlak vergisi tarh ve tahakkukunun diğer taşınmazlarda olduğu gibi emlak vergi değeri üzerinden yapılacağı, söz konusu vergi tahsil aşamasına geldiğinde ise tahakkuk ettirilen verginin 1/10'unun tahsil edileceği ve 9/10'unun ise tecil edileceği, tecil edilen söz konusu 9/10'luk tutarın ise yukarıda anılan Muhasebe Yönetmeliği hükümleri gereği kısıtlamanın süresine göre 122 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar veya 222 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında izleneceği anlaşılmaktadır. Ancak idarenin tecil edilen emlak vergisi tutarını 122 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar veya 222 Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesaplarında izlemediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlanacağı anlaşılmıştır.

BULGU 14: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

Yapımı süren maddi duran varlıklar için 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabı kullanılmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabını düzenleyen 204'üncü maddesinde bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 205'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sâri olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103 Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe giderleri hesabına borç, 835 Gider yansıtma hesabına alacak kaydedileceği, (b) bendinde ise tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılacak her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izleneceği, geçici kabul yapıldığında ise bu tutarların ilgili maddi duran varlık hesabına devredileceği anlaşılmaktadır.

Ancak yapılan incelemede, yapımı süren maddi duran varlıkların 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenmediği görülmüştür. Yapılan bu hatalı uygulama neticesinde 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabının mali tablolarda 29.428.796,70 TL eksik görünmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlanacağı anlaşılmıştır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Avukatlık Vekâlet Ücretlerinden Bütçeye Aktarılması Gereken Tutarların Hatalı Hesaplanması

İdare lehine sonuçlanan davalara ilişkin avukatlık vekâlet ücretinin bütçeye gelir kaydedilecek tutarı hatalı hesaplanmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 82'nci maddesinde; belediye lehine sonuçlanan dava ve icra takipleri nedeniyle hükme bağlanarak karşı taraftan tahsil olunan vekâlet ücretlerinin dağıtımında 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâleti Hakkında Kanun hükümlerinin kıyas yoluyla uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'nin "Yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümleri ile atıflar" başlıklı 18'inci maddesinde; 02.02.1929 tarihli ve 1389 sayılı Devlet Davalarını İntaç Eden Avukat ve Saireye Verilecek Ücreti Vekâlet Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırıldığı ve diğer mevzuatta 1389 sayılı Kanuna yapılan atıfların bu Kanun Hükmünde Kararnameye yapılmış sayılacağı hükmü yer almaktadır.

Diğer yandan, 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye istinaden çıkarılan Vekalet Ücretlerinin Dağıtımına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ödenecek vekalet ücretinin limiti ve dağıtım şekli" başlıklı 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında idareler lehine karara bağlanan ve tahsil edilen vekalet ücretlerinin, dava ve icra takibini yapan hukuk biriminin bağlı olduğu idarenin merkez muhasebe birimi nezdinde açılan bir emanet hesabında toplanacağı; 6'ncı maddesinde, 4'üncü maddede sözü edilen vekalet ücretlerinin yüzde 95'inin belirlenen limit dâhilinde yine 6'ncı maddede yazılı olanlara göre ödeneceği ve geriye kalan yüzde 5'lik kısmın Hazineye gelir kaydedileceği; 8'inci maddesinde ise, emanet hesabında toplanan ve dağıtımı yapılamayan vekalet ücretleri tahsilini takip eden üçüncü bütçe yılının sonunda gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun yukarıda bahsi geçen 82'nci maddesine göre söz konusu düzenlemenin kıyasen belediye bütçesi için de uygulanması gerektiği aşikârdır. Dolayısıyla Yönetmelik gereği, vekâlet ücretinin personele dağıtılmayacak %5'lik kısmı ilgili

yıl, dağıtılamayan kısmın ise vekâlet ücretinin tahsilini takip eden üçüncü yılın sonunda Belediye bütçesine gelir kaydedilmesi gerekmektedir. Ancak uygulamada buna riayet edilmeyerek, avukatlık vekâlet ücretlerinden personele dağıtılmayacak ve bütçeye gelir kaydedilmesi gereken 169.009,96 TL'lik tutarın emanet hesapta bekletildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 2: Gecekondu Fon Hesabının Oluşturulmaması

775 sayılı Gecekondu Kanunu'na göre oluşturulmuş bir fon hesabı bulunmamaktadır.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13'üncü maddesinde ise, fonda toplanan paraların belediyeler tarafından Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartıyla, bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre konut yapılmasında, gecekondu bölgelerinin ıslahında ve önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmetlerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında ve onarılmasında, bu kanun gereğince yapılması gereken tespit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Taksitle ödeme, satış bedelinden pay verilmesi, belediyelere devir başlıklı 5'inci maddesinde; belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla %10'u ilgili belediyelerin Gecekondu Fonu hesabına aktarılacağı, kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30'unun, varsa büyükşehir belediyesine %10'unun aktarılacağı ve bu payların tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelere gönderileceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, söz konusu Kanun maddesine istinaden Hazine tarafından yapılan taşınmaz satışlarından Belediyeye 2021 yılında 2.199.866,19 TL aktarıldığı, söz konusu bu tutarın gecekondu fon hesabında takip edilmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 3: Haberleşme Vergisine İlişkin Olarak Gelirlerden Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Haberleşme Vergisi beyannamelerinin tahakkuk kaydı yapılmamaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 33'üncü maddesinde; bir ay içinde tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerine isabet eden Haberleşme Vergisinin ilgili belediyeye tahsilatı takip eden ayın sonuna kadar bir beyanname ile bildirileceği ve aynı süre içinde ödeneceği ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 120 Gelirlerden alacaklar hesabının niteliğini açıklayan 86'ncı maddesinde; bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile bunlardan yapılan tahsilat ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı; 87'nci maddesinde ise ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

İdare tarafından tahakkuk kaydı gerektiren toplam 197.259,02 TL tutarında Haberleşme Vergisi tahsilatı yapıldığı, fakat 120 Gelirlerden alacaklar hesabına söz konusu vergilerin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Haberleşme Vergisi beyannamelerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmaması, 120 Gelirlerden alacaklar hesabının mali tablolarında olması gerekenden daha düşük tutarda görünmesine sebebiyet vermektedir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır. Ancak uygulamaya 2022 yılı içinde başlanıldığından 2021 yılı mali tablolarına bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Belediye sorumluluk alanında yer alan bazı bulvar ve caddelerdeki işyerleri için ilan ve reklam vergisi tahakkuk ettirilmemiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde ilan ve reklam vergisinin mükellefinin yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişiler olduğu belirtildikten sonra 14'üncü maddesinde de istisnalar ve muaflıklar sayılmıştır. İlçe belediyesinin sorumluluk sahasına dahil örnek olarak seçilen bir caddedeki 56 adet işyerinin beyanlarının olup olmadığı incelenmiş ve bunlardan 17 adedinin beyanının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 5: Belediye Sınırları İçerisindeki Bazı İşyerlerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunması

Belediye sınırları dahilindeki bazı işyerleri ruhsat verilmesine engel bir durum olmamasına rağmen işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunmaktadır.

10.08.2015 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri açılması" başlıklı 6'ncı maddesi ile yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı hüküm altına alınmıştır. Yine aynı maddede işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı belirtilmiştir. Ayrıca 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 2'nci maddesinde ise işyeri açma ve çalışma ruhsatı işlemlerinden muaf tutulan meslek grupları ve işletmelere yer verilmiştir. Gerek 3572 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesine ve gerekse de Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesine göre yetkili idarenin, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediye olduğu açıktır. Ancak Süleymanpaşa belediye sınırları içinde bulunan 6011 adet işyerinden örnek olarak seçilen 100 işyerinin ruhsatı olup olmadığı incelenmiş ve bunlardan, 15'inin ruhsatsız faaliyette bulunduğu ve dolayısıyla işyeri açma izni harcı tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 6: Belediye Sınırları İçinde Yer Alan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren işyerlerinin bir kısmına ait çevre temizlik vergisi tahakkuk ve tahsilatları yapılmamaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesinde; *“Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir. Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar.”* denilmektedir. Belediye sorumluluk dahilinde örnek olarak seçilen 520 adet işyerinin çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin olup olmadığı incelenmiş ve bunlardan 303 adedi için Çevre Temizlik Vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 7: Emlak Vergisi Tarh ve Tahakkuk İşlemlerinde Hatalı İşlemler Yapılması

Belediyenin emlak vergisi tarh ve tahakkuk işlemlerinde mevzuata aykırı uygulamalar bulunmaktadır.

a) Fiilen işyeri olarak kullanılan taşınmazların tapuda konut olarak gözükmesi nedeniyle emlak vergilerinin mesken üzerinden alınması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 33'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında bir binanın tamamının veya ikamete mahsus mahallerden bir kısmının kullanılış tarzının değiştirilerek ticaret veya sanat icra edilen yer haline getirilmesi, vergi değerini tadil eden sebepler arasında sayılmıştır. Bu itibarla, konutun ikamete mahsus mahallerinden tamamının veya bir kısmının iş yeri haline dönüştürülmesi durumunda vergi değerini tadil eden sebep söz konusu olacak ve nitelik itibarıyla iş yeri kapsamında değerlendirilerek yeni duruma (iş yeri) göre vergilendirilmesi gerekecektir. Ancak ilçe genelinde örnek olarak seçilen bir iş kolu üzerinde yapılan inceleme sonucunda bürolarının niteliği mesken olup işyeri olarak kullanılan 28 adet taşınmaz tespit edilmiştir.

b) Emlak Vergisi tarh ve tahakkuk işlemlerinde emlak beyanı bulunmayan binaların olması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun "Mevzu" başlıklı 1'inci maddesindeki "Türkiye sınırları içinde bulunan binalar bu kanun hükümlerine göre Bina Vergisine tabidir" hükme istinaden Kanun'un ilgili maddelerinde sayılan muafiyetler dışında kalan binalardan bina vergisi alınır. 3194 sayılı İmar Kanununun Geçici 16'ncı maddesi uyarınca yapı kayıt belgesi verilenlerden 115 mesken ve 7 adet işyeri olmak üzere toplam 122 bağımsız bölümün emlak beyanının olmadığı ya da arsa üzerinden beyan verildiği tespit edilmiştir.

c) Binaların bazı bağımsız bölümlerine arsa payı üzerinden mükellefiyet tesis ettirilmesi

Süleymanpaşa Belediyesi sınırları içerisinde su aboneliği bulunan ancak yapı kullanma belgesi bulunmayan binaların bilgileri Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nden temin edilerek bu yerlerin emlak vergisi beyannamelerinin mevzuata uygunluğu araştırılmış ve 425 bağımsız bölümün emlak beyanının olmadığı ya da arsa üzerinden beyan verildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 8: Geçerliliği Kalmamış Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarından Çıkarılmaması

Kurum tarafından teminat ve depozito olarak teslim alınan teminat mektuplarından geçerliliği kalmamış olanlar muhasebe kayıtlarından çıkarılmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 910 Teminat mektupları hesabının niteliğini açıklayan 434'üncü maddesinde; bu hesabın, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş; "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 435'inci maddesinin a/1 bendinde; teminat olarak alınan değerlerin muhasebe biriminde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimince takip edileceği ve her mali yılsonunda teminata ilişkin belgeler hakkında ilgili birimden yeni bilgi alınacağı ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgelerin ilgisine veya ilgili bankaya iade edileceği ya da ertesi mali yıla devredileceği; banka teminat mektuplarının, müteahhit veya müşterinin sözleşme yapmaya yanaşmaması ya da sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi gibi ilgili

mevzuatında belirtilen hallerin muhasebe birimine bildirilmesinden sonra paraya çevrilebileceği ve yukarıda belirtilen paraya çevrilme hallerinin dışında, teminat konusu iş devam ettiği sürece muhafaza edileceği; aynı fıkranın devamında ise yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği belirtilmiştir.

2021 yılsonu itibariyle Kurumun muhasebe kayıtlarında hükümsüz kalan 143 adet teminat mektubunun bulunduğu, toplam tutarının ise 4.811.615,87 TL olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlanacağı anlaşılmıştır.

BULGU 9: İhalelerde Ekonomik Açıdan En Avantajlı Birinci ve İkinci Teklifi Sunan İsteklilerin Sunmuş Oldukları Geçici Teminat Mektuplarının Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

İhalelerde ekonomik açıdan en avantajlı teklif ile ikinci teklifi sunan istekliye ait geçici teminat mektupları muhasebe kayıtlarında izlenmemektedir.

İdari şartnamelerde yer alan ve geçici teminatların iadesini düzenleyen maddeye göre, ihale üzerinde kalan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye ait geçici teminat mektupları ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilmesi, diğer isteklilere ait geçici teminatların ise hemen iade edilmesi gerekmektedir.

Uygulamada ihalelere ilişkin olarak ekonomik açıdan en avantajlı teklif ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklifi sunan isteklilerden alınan geçici teminat mektuplarının muhasebe birimine teslim edilmediği ve bu sebeple 910 Alınan teminat mektupları ve 911 Alınan teminat mektupları emanetleri hesaplarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlanacağı anlaşılmıştır.

BULGU 10: İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Şartları Taşımayan Kişilerin Yararlandırılması

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre indirimli emlak vergisinden yararlananların gerekli şartları taşıyıp taşımadığına yönelik Belediye tarafından bir incelemenin yapılmaması nedeniyle emlak gelirleri beklenenden az gerçekleşmiştir.

1319 sayılı Kanun'un "Nispet" başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında *"Cumhurbaşkanı, kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması (intifa hakkına sahip olunması hali dahil) halinde, bu meskenlerine ait vergi oranlarını sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Bu hüküm, yukarıda belirtilenlerin tek meskene hisse ile sahip olmaları halinde hisselerine ait kısım hakkında da uygulanır. Muayyen zamanda dinlenme amacıyla kullanılan meskenler hakkında bu hüküm uygulanmaz. Geliri olmadığını belgelemenin usul ve esaslarını belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir"* hükmü yer almaktadır. Anılan hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan 20.12.2006 tarih ve 2006/11450 sayılı Bakanlar Kurulu Kararname'sinin 1'inci maddesinde *"1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü gereğince kendisine bakmakla mükellef kimsesi olup onsekiz yaşını doldurmamış olanlar hariç olmak üzere hiçbir geliri olmadığını belgeleyenlerin, gelirleri münhasıran kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, özürllülerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskene sahip olmaları halinde (intifa hakkına sahip olunması hali dahil), söz konusu meskene ait bina vergisi oranı, 2007 ve müteakip yıllar için sıfıra indirilmiştir."* denilmektedir. Kanun ve adı geçen Bakanlar Kurulu Kararı birlikte değerlendirildiğinde, gelirleri kanunla kurulan sosyal güvenlik kurumlarından aldıkları aylıktan ibaret bulunanların, gazilerin, engellilerin, şehitlerin dul ve yetimlerinin Türkiye sınırları içinde brüt 200 m²'yi geçmeyen tek meskeni olması halinde bu meskenlere ait vergi oranları sıfır olarak uygulanmaktadır. 12.05.2005 gün ve 25813 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 44 seri numaralı Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "II- Hiçbir geliri olmadığını beyan eden mükelleflerin geliri veya ikinci bir meskeni bulunduğu tespit edilmesi halinde yapılacak işlemler" başlıklı kısmında, indirimli vergi oranından yararlanma şartlarını taşımadığı halde, gerçek dışı taahhütte bulunmak suretiyle indirimli vergi oranından yararlanan mükellefler ile durumunda meydana gelen değişikliği bildirmeyen

mükelleflerden alınması gereken verginin cezalı olarak ve gecikme faizi ile birlikte alınacağı belirtilmiştir. 57 seri no.lu Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "2. Emlâk vergisi bildirimlerinin yeniden düzenlenmesi, mükelleflerden bildirim dışında bir belge talep edilmemesi ve devreden mükellefiyetinin re'sen sona erdirilmesi" başlıklı bölümünde, Belediyelerce, emlâk vergisi işlemlerinde mükellefler tarafından bildirilen hususların teyidinin, mükelleflerden belge istenmeden ilgili kurum ve kuruluşlardan yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Süleymanpaşa ilçesi dahilinde indirimli emlak vergisinden yararlanan mükelleflerin yukarıda belirtilen şartları taşıyıp taşımadığına ilişkin yapılan resmi yazışmalar sonucunda emekli olmasına rağmen 718 kişinin çalıştığı, 28 kişinin tarım, 2 kişinin ise hayvancılık işletmesinin olduğu tespit edilmiştir. Bu durum Kanun'un sağladığı indirim hakkından yararlanma şartlarını taşımadığı halde emlak vergisinden muaf olanların yaptıkları bildirimlerin güncel olup olmadığına ilişkin Belediye tarafından yürütülen bir çalışmanın olmadığını ortaya koymaktadır. Bu yönde bir çalışmanın yapılmaması ise şartları taşımayan kişilerin emlak vergisi indiriminden faydalanmasına ve dolayısıyla Belediyenin emlak vergisi gelirlerinin azalmasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 11: İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Belediyede çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık ücretli izinlerinin zamanında düzenli olarak kullandırılmadığı ve bu nedenle birikmiş yıllık izin sürelerinin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın "Çalışma şartları ve dinlenme hakkı" başlıklı 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve bu haklar ile şartlarının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak

kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ile işverence tutulması zorunlu kayıtların şekline ilişkin hususların ilgili Bakanlık tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Bu Kanun hükmüne istinaden 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili olarak İş Kanunu'na benzer düzenlemeler yapılmıştır.

Aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde ise yıllık ücretli izni bu Kanun'un 56'ncı maddesine aykırı olarak bölen veya hak edilmiş izni kullanmadan iş sözleşmesinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzyirmi Türk Lirası (2021 yılında 555 TL) idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca Cumhurbaşkanlığı'nın 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tasarruf Tedbirleri konulu 2021/14 sayılı Genelge'sinde; 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıl içinde kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin ilgili yıl içerisinde, önceki yıllarda hak kazanıp kullanmadıkları yıllık izin sürelerinin de yürütülen hizmetlerde aksamaya sebep olmayacak şekilde azami üç yıl içerisinde kullandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işverenin yıllık izinleri kullandırma yükümlülüğünü yerine getirmemesi ve işçinin de izin hakkından feragat etmesi mümkün değildir. Diğer taraftan işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmekte ve yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden yapılacağından yüksek tutarlarda ödeme yapılmasına neden olmaktadır. Ayrıca Anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilmektedir.

Yapılan incelemede Belediyede görev alan kadrolu 61 işçiden 45'inin 40 – 289 gün

arasında kullanmadığı izinlerinin olduğu tespit edilmiştir. Bu işçiler emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları işçinin son ücreti dikkate alınarak izin ücreti ödeneceğinden idareler açısından öngörülemeyen giderlerin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde Belediyede çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin, mevzuata uygunluk ve belediyeye ek mali külfet getirmemesi amacıyla biriktirilmeden, zamanında ve düzenli olarak kullandırılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 12: Kiraya Verilen Duran Varlıkların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan kiraya verilenler nazım hesaplarda izlenmemektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde, kiraya verilen duran varlıklar hesabının kurumun, bilançosunda kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmelik'in hesabın işleyişine ilişkin 476'ncı maddesinde ise; kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabına borç, 999 Diğer nazım hesaplar karşılığı hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabına alacak, 999 Diğer nazım hesaplar karşılığı hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir. Ancak Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabında takip edilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

BULGU 13: Sayıştay İlamlarının İnfaz Edilmemesi

Sayıştay ilamları cetvelinin incelenmesinde, ilgili yıl hesaplarına ait ilamlarda yer alıp kesinleşen tazmin tutarlarının sorumlulardan tahsili için gerekli işlemlerin yapılmadığı görülmüştür.

Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında uygulanacak hukuki ve cezai müeyyideler, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu" başlıklı 9'uncu maddesi ile düzenlenmiştir.

Aynı Kanun'un "İlamların infazı" başlıklı 53'üncü maddesinde ise Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirileceği, ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin sorumlu olduğu ve ilamlarda gösterilen tazmin miktarının hüküm tarihinden itibaren kanuni faize tabi tutularak, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil olunacağı belirtilmiştir. Benzer hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Kamu zararı" başlıklı 71'inci maddesinde ve bu maddeye istinaden çıkarılan 19.10.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 12'nci maddesinde de yer almaktadır.

27.05.2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 111'inci maddesinde ise Sayıştay İlamlarında tazmin hükmolunan tutarların 140- Kişilerden Alacaklar Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; Sayıştay ilam hükümlerinin kesinleşme tarihinden itibaren doksan gün içerisinde tahsil edilmesinden kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumlu bulunmaktadır. Üst yöneticiler bu sorumluluklarını 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre yerine getireceklerdir. Tahsilat aşamasında anaparaya hüküm tarihinden itibaren kanuni faiz de uygulanacaktır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde 28.11.2018 tarih ve 45389 sayılı Temyiz Kurulu kararıyla kesinleşen ilam hükmüne ilişkin infaz halen tamamlanmamıştır.

Kamu idaresi cevabından bulguda belirtildiği üzere işlem yapılmaya başlandığı anlaşılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>